

ARCHITEKTONICKÉ BARIÉRY PRO NEVIDOMÉ A SLABOZRAKÉ

Architektonická řešení prostoru mohou vytvářet velmi zajímavé vizuální kompozice, které ale nevidomým a slabozrakým lidem někdy komplikují orientaci v prostoru a zvyšují riziko úrazu. Člověk, hnán touhou vytvářet dílo krásné na pohled, klade často nevědomky překážky do cesty těm, kterým zrak dobře neslouží. Hovoříme o architektonických barierách.

Co způsobuje problémy osobám slabozrakým?

- ✗ prosklené plochy (vyvolávají dojem průchozího prostoru);
- ✗ stěny pokryté zrcadly;
- ✗ oslnění (svítí-li světlo přímo do očí, nebo se odráží od lesklých ploch);
- ✗ nedostatek světla;
- ✗ prostředí bez barevného kontrastu (když dveře, zárubně a stěny jsou natřeny stejnou barvou, nebo umývadlo a zařízení WC mají stejnou barvu jako okolní obklady, slabozrakému vizuálně splývají);
- ✗ příliš pestrobarevné prostředí (zboží v regálech obchodů);
- ✗ kontrastně nevyznačené hrany terénních zlomů (schodiště).

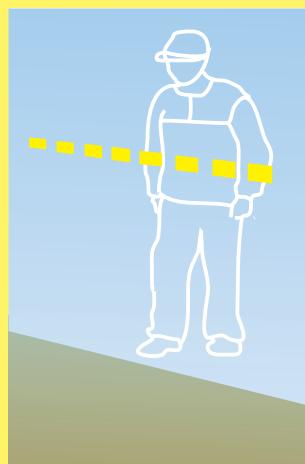
Bezpečnost a orientaci slabozrakých zlepšuje vhodné nasvětlení a kontrastní řešení prostoru. U prosklených ploch výrazný pás na skle ve výšce 1,4 m a u schodišť výrazný pás v žluté barvě podél hrany prvního a posledního schodu.

Nedostatečně zabezpečený výkop

Co snižuje bezpečnost nevidomých?

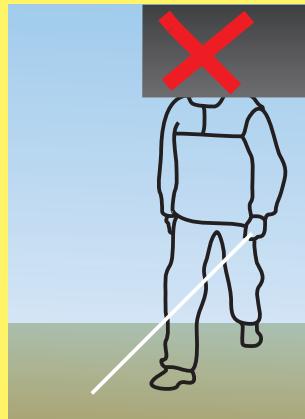
- ✗ nedostatek hmatově výrazných orientačních bodů (roh domu) a vodicích linií (obrubník), volná prostranství;
- ✗ překážky ve výši pasu a obličeje, které nelze zjistit doteckem bílé hole (z boku nechráněné schodiště nebo lešení bez pevné zarážky pro bílou hůl, větve ve výši obličeje);
- ✗ nezajištěné výkopy, které nelze včas zachytit bílou holí.

Pás na skle zabraňuje úrazu

Co snižuje bezpečnost nevidomých při přecházení ulice?

- ✗ nedostatek orientačních bodů a vodicích linií k bezpečnému vyhledání přechodu a zajištění chůze ve směru přecházení (volná prostranství, nefunkční zvuková signalizace, špatný směr a typ dlažby hmatového pásu vedoucího k přechodu);
- ✗ nevhodně umístěné přechody (šikmé přechody a přechody v oblouku);
- ✗ nemožnost určit přesně rozhraní mezi chodníkem a vozovkou (u bezbariérových přechodů pro vozíky osob s pohybovým postižením, při zanášení hrany chodníků nečistotami, sněhem apod.).
- ✗ nepřesná informace o době vhodné pro přecházení vozovky (nedostatečná intenzita zvukových signálů na sloupích semaforů a jejich vzájemné rušení nebo špatné nastavení).

Překážka ve výši hlavy není dole označena zarážkou pro hůl

Bezpečnost nevidomých zvyšuje dostatek orientačních bodů, přirozených vodicích linií (zdi domů, výrazné obrubníky) a řádné zajištění překážek tak, aby byly zaručeně a včas identifikovatelné doteckem bílé hole nízko nad zemí.

Veškeré úpravy pro těžce zrakově postižené provedené neodborně, jak z hlediska umístění a směrového vedení, tak z hlediska hmatového a vizuálního kontrastu vůči okolní ploše, vytvářejí paradoxně další bariéry.

Vydání podpořili:

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

Ing. Bc. Petr Karásek, © Tyfloservis, o.p.s., 2007

JIHOMORAVSKÝ KRAJ